

PM 2017: RI (Dnr 110-1768/2016)

Ökad insyn i partiers finansiering - ett utbyggt regelverk (SOU 2016:74)

Remiss från Justitiedepartementet

Remisstid den 10 februari 2017

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ” Ökad insyn i partiers finansiering - ett utbyggt regelverk” (SOU 2016:74) hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Regeringen beslutade den 19 juni 2014 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppgift att analysera vissa frågor om insyn i partiers och valkandidaters finansiering i syfte att åstadkomma ett sammanhållet och väl avvägt regelverk i fråga om insyn i partifinansiering. Kommittén har överlämnat betänkandet Ökad insyn i partiers finansiering – ett utbyggt regelverk (SOU 2016:74). Justitiedepartementet har remitterat utredningen till staden för yttrande.

Betänkandet finns att läsa i sin helhet på [Regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att utredningen är relevant och har inte något att erinra mot kommitténs författningsförslag.

Mina synpunkter

Det är viktigt för tilltron till det demokratiska samhället att offentlig maktutövning utgår från öppenhet, medborgarnas behov och de värderingar som dessa uttrycker i allmänna val. Systemet med ett offentligt partistöd är angeläget för att underlätta de politiska partiernas oberoende och ansvar inför väljarna. Till den offentliga och helt öppna finansieringen finns därtill en finansiering som ges av enskilda, organisationer och företag. I syfte att säkerställa att det demokratiska systemet inte otillbörligt kan påverkas av ekonomiska intressen är det angeläget att ekonomiska bidrag till partierna sker öppet och transparent. Det är därför välkommet att en sådan lagstiftning nu föreslås. Utredningens förslag är välbalanserat och bör genomföras. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ” Ökad insyn i partiets finansiering - ett utbyggt regelverk” (SOU 2016:74) hänvisas till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 18 januari 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen – en sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Betänkandet Ökad insyn i partiers finansiering - ett utbyggt regelverk (SOU 2016:74) har remitterats till stadsledningskontoret.

Regeringen beslutade den 19 juni 2014 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppgift att analysera vissa frågor om insyn i partiers och valkandidaters finansiering i syfte att åstadkomma ett sammanhållet och väl avvägt regelverk i fråga om insyn i partifinansiering. Kommittén har överlämnat betänkandet Ökad insyn i partiers finansiering – ett utbyggt regelverk (SOU 2016:74). Justitiedepartementet har remitterat utredningen till staden för yttrande.

I betänkandet föreslås följande:

Skyldigheten för partier att årligen redovisa till Kammarkollegiet hur de har finansierat sin verksamhet utökas till att gälla även för partier och partiers verksamhet på regional och lokal nivå samt för sidoorganisationer till partier. Partier som deltar i val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige eller Europaparlamentet samt ledamöter och ersättare i någon av dessa församlingar ska omfattas. Varje ideell förening inom ett parti eller en sidoorganisation till ett parti samt varje ledamot och ersättare ska redovisa sina intäkter. Undantag från kravet på redovisning ska finnas vid årliga intäkter understigande ett halvt (0,5) prisbasbelopp (22 400 kr för år 2017) efter vissa avdrag.

Kommittén föreslår även att landsting och kommuner ska åläggas att göra uppgifter om vilka partier och organisationer (ideella föreningar) som de enligt 2 kap. 9 och 10 §§ kommunallagen har betalat ut partistöd till, och med vilka belopp, tillgängliga för allmänheten på sina webbplatser. Den ökade administrativa bördan för kommunerna bedöms vara begränsad och rymmas inom befintliga anslag.

Vidare föreslås ett förbud för partier och deras sidoorganisationer att ta emot anonyma bidrag vars värde överstiger en tjugondels (0,05) prisbasbelopp (2 240 kr för år 2017). Förbudet ska också gälla valkandidater, ledamöter och ersättare för ledamöter. Ett otillåtet anonymt bidrag ska betalas tillbaka till givaren eller, om så inte kan ske, betalas in till Kammarkollegiet.

Kommittén anser inte att det för närvarande behövs införas några särskilda regler om insyn eller krav på samtycke från enskilda medlemmar när det gäller ekonomiskt stöd som organisationer på arbetsmarknaden lämnar till partier eller valkandidater.

Eftersom lotterilagstiftningen för närvarande är föremål för översyn, finns det enligt kommitténs bedömning inte heller anledning att inom ramen för kommitténs uppdrag utreda vidare om det bör införas en skyldighet för partier, som bedriver lotteriverksamhet där intäkterna tillfaller partiet, att informera deltagarna i lotteriet om att intäkterna används på detta sätt. Vidare saknas tillräckliga skäl för att införa särskilda regler för att förhindra att lotteriverksamhet används för att kringgå förbudet mot anonyma bidrag. Kommittén anser inte heller att det för närvarande bör införas någon redovisningsskyldighet för så kallade särskilda insamlingsorganisationer.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018. Kammarkollegiet ska fortsätta se över att regelverket följs.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att utredningen är relevant och har inte något att erinra mot kommitténs författningsförslag. En ökad insyn i partiers och valkandidaters finansiering även på kommun- och landstingsnivå är rimligt. Idag gäller redovisningsskyldigheten inte på alla nivåer, vilket är en uppenbar brist. Det är också angeläget att anonyma bidrag förbjuds.

När det gäller förslaget om publicering av kommunalt partistöd vill stadsledningskontoret angående kommitténs bedömning om begränsad administrativ börda för kommunerna göra följande notering. Staden har redan idag en sådan väl utvecklad webbplats som kommittén förespråkar där information löpande publiceras. Stadsledningskontoret utgår från att det är tillräckligt att uppgifterna om partistöd tydligt framgår i det ärende där partistödet behandlas och att uppgifterna inte ska publiceras särskilt en gång till, i sådant fall skulle den administrativa bördan för staden klart öka.